

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มประชากร คือ ครูผู้ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคนทั้งหมดจำนวน 96 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 2 ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 50 โรงเรียน (ซึ่งรายละเอียดในภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และเติมข้อความ เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูผู้ศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศของครูผู้ศึกษา จำนวน 64 ข้อ โดยจำแนกเนื้อหาออกเป็น 4 ด้านสำคัญ ๆ คือ

1. ด้านการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา
2. ด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียน
3. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมในโรงเรียน
4. ด้านการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบบปลายเปิด (Open ended) และแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับการจัดการนิเทศทางสุศึกษา และผู้ให้การนิเทศทางสุศึกษาที่ครูต้องการ จำนวน 35 ข้อ

วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา หน้าที่ของครูผู้ศึกษาที่มีต่องานสุขศึกษาในโรงเรียน ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับครูผู้ศึกษา และศึกษาถึงสภาพความเป็นอยู่ สภาพสังคมของประชาชนในเขตการศึกษา 2 จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้มีประสบการณ์ในด้านการสอนสุขศึกษา และผู้มีประสบการณ์ด้านการนิเทศทางสุขศึกษา

2. รวบรวมข้อมูลและเนื้อหาที่ได้มาจัดจำนวนออกเป็นหมวดหมู่ แล้วส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ครูทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน (ทั้งรายละเอียดในภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบความตรง (Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรจริง จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = 0.97 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งความจำนงค์ในการขอเก็บข้อมูลทำการวิจัยไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และขอหนังสือจากกรมสามัญศึกษา เพื่อนำส่งพร้อมแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ของทุกโรงเรียนในกลุ่มประชากร

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากกรมสามัญศึกษา เดินทางไปจัดส่งแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผ่านทางผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อได้ทราบจำนวนครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่แท้จริง สำหรับบางโรงเรียนที่ผู้วิจัยไม่สามารถเดินทาง

ไปจัดส่งเองได้นั้น ก็ให้จัดส่งไปทางไปรษณีย์ ซึ่งแบบสอบถามทุกฉบับจะมีจดหมายนำของผู้วิจัยถึงครูผู้ศึกษาแนบพร้อมไปด้วย

3. แบบสอบถามบางส่วน ผู้วิจัยได้นำคืนเวลาและเก็บกลับคืนจากครูผู้ศึกษาด้วยตนเองส่วนที่เหลือได้กำหนดวันและรับคืนทางไปรษณีย์ ซึ่งได้แนบแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 96 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 16 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2527 จนถึงวันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2528 รวมใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน 5 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอน ดังนี้

- นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ คำนวณแต่ละข้อออกมาเป็นค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง
- นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อคำถาม แล้วให้คะแนนความถี่การให้คะแนน ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น	4
ต้องการมาก	ให้คะแนนเป็น	3
ต้องการน้อย	ให้คะแนนเป็น	2
ต้องการน้อยที่สุด หรือไม่ต้องการเลย	ให้คะแนนเป็น	1

คะแนนที่ได้นำมาคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้นำมาเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51	ขึ้นไป	ถือว่า	มีความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50		ถือว่า	มีความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50		ถือว่า	มีความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 ลงมา ถือว่า มีความต้องการน้อยที่สุด
หรือไม่ต้องการเลย

ผลที่ได้นำมาจัดอันดับ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศทางสุขศึกษาเป็นรายข้อ
ระหว่างครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาในระยะเวลา 5 ปี กับครูผู้สอน
ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษามาแล้วตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยใช้ทดสอบค่าที
(t-test) นำเสนอผลในรูปแบบตารางและความเรียง

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดมารวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ของแต่ละหัวข้อ เพื่อสรุปผลและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α -coefficient) (สมศักดิ์ อินทร์ระเวญ 2526: 82)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α คือ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 s_i^2 คือ ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
 s_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด
 n คือ จำนวนข้อในแบบทดสอบ

2. หาค่าร้อยละในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

3. หาค่ามัธยิมเลขคณิต (สุภาพ วากระเขียน 2520: 69)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ คือ มัชฌิมเลขคณิต
 x คือ คะแนนที่กำหนดตามสเกลจะเป็น 4,3,2,1
 f คือ จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม
 N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (สุภาพ วาณิช 2520: 70)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

- เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx^2$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum fx$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่างครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาภายในระยะเวลา 5 ปี กับครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษามากกว่า 5 ปีขึ้นไป โดยใช้ทดสอบค่าที (ประคอง กรรณสูต 2525: 140)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum x_1^2}{N_1} + \frac{\sum x_2^2}{N_2} - 2\left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}}$$

$$df = (N_1 + N_2 - 2)$$

- เมื่อ t = ค่าทีที่ไรท์จาร์วา
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากครูผู้สอนสุขศึกษากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 $\sum x_1^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวของกลุ่มที่ 1 ยกกำลังสอง
 $\sum x_2^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวของกลุ่มที่ 2 ยกกำลังสอง
 N_1, N_2 = จำนวนประชากรในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 df = ชั้นแห่งความเป็นอิสระ